

Koronavirusstrategiat–kysely

Viisi teesiä tulosten pohjalta

Aalto-yliopisto
Aalto-universitetet
Aalto University

Jukka Luoma, Susanna Takkunen ja Lauri Saarinen

Viisi teesiä tulosten pohjalta

Teesi 1: Koronakriisi on synnyttämässä loven yritysten pitkän aikavälin kasvu-uriin

Teesi 2: Koronakriisi on jakamassa yrityskentän onnistujiin ja häviäjiin

Teesi 3: Yritysten innovaatiotoiminta rakentaa vaivihkaa 'uutta normaalia'

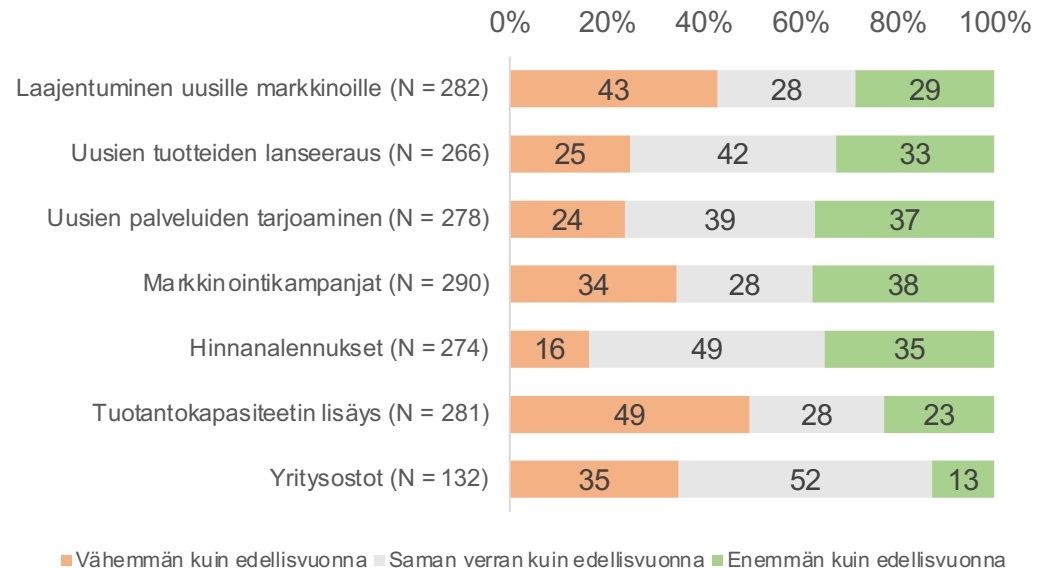
Teesi 4: Yritysten keskeiset resurssit ja kyvykkyydet ovat murroksessa – vaikutukset heijastunevat toimitusketjuihin ja jakelukanaviin vasta myöhemmin

Teesi 5: Ennakoitavissa lisääntyvä kilpailu osaamisesta – erityisesti uusiin teknologioihin liittyen

Teesi 1: Koronakriisi on synnyttämässä loven yritysten pitkän aikavälin kasvu-uriiin

- Yritykset ovat vähentäneet laajentumista uusille markkinoille, tuotantokapasiteetin lisäyksiä sekä yritysostoja
- Vaikka yritykset ovat jatkaneet uusien tuotteiden ja palveluiden lanseeraamista kriisin keskelläkin, innovaatioiden pitkän aikavälin kasvuaikutuksiin liittyy paljon epävarmuutta

Kilpailuaktiivisuus (viimeiset 6 kk)

Teesi 2: Koronakriisi on jakamassa yrityskentän onnistujiin ja häviäjiin

- Koronakriisi polarisoi markkinoita
  - Yli 30% yrityksistä on lanseerannut uusia tuotteita tai palveluita aiempaa enemmän
  - Noin neljännes on toiminut päinvastoin
- Yritysten lyhyen aikavälin operatiiviset ja taloudelliset ongelmat heijastuvan myös niiden kykyyn innovoida kriisin keskellä

“Keskittyminen nykyisen toiminnan turvaamiseen, etätöihin siirtyminen, henkilöstön motivointi ym. hyvinvoinnista huolehtiminen ovat vieneet merkittävästi aikaa, ja se on valitettavasti ollut poissa uusien palveluiden innovoinnista.”

Ryhmä	Kilpailutoimenpiteet
Kilpailuaktiivisuus lisääntynyt (N = 92)	<ul style="list-style-type: none"> • Uudet tuotteet ja palvelut • Vähäisemmässä määrin laajentuminen uusille markkinoille, markkinointikampanjat ja hinnanalennukset • Tuotantokapasiteetin lisäys ja yritysostoaktiivisuus laskussa
Kilpailuaktiivisuus pysynyt kutakuinkin ennallaan (N = 134)	<ul style="list-style-type: none"> • Kilpailuaktiivisuus pitkälti samalla tasolla kuin edellisvuonna • Myös tuotantokapaisteetin lisäyksissä
Kilpailuaktiivisuus vähentynyt (N = 77)	<ul style="list-style-type: none"> • Kilpailuaktiivisuus vähentynyt kaikissa toimenpidekategorioissa (pl. hinnanalennukset) • Lisääntynyt aktiivisuus hinnanalennuksissa heijastelee kilpailua kutistuvista markkinoista

Tunnistimme kolme erillistä ryhmää kilpailuaktiivisuuden muutoksen perusteella hyödyntäen latenttia luokka-analyysia

Teesi 3: Yritysten innovaatiotoiminta rakentaa vaivihkaa 'uutta normaalia'

- Osalle yrityksistä kriisi on tarjonnut uusia liiketoimintamahdollisuuksia
- Osa kokee kriisin jopa tehostaneen innovointia
- Uusien tuotteiden ja palveluiden lisäksi yritykset ovat aktiivisesti kehittäneet uusia toimintatapoja
- Moni kertoo innovoinnin muuttavan tarjoamaa ja prosesseja pysyvästi

“Uudet kriisin aikana syntyneet tuotteet ja palvelut ovat valikoimassa myös jatkossa.”

(Jouni Lindroos, Trafomic)

“Tulemme varmasti myös jatkossa käyttämään sekä etävalvontaa, että materiaalien lokaalia hankintaa osana toimintaamme.”

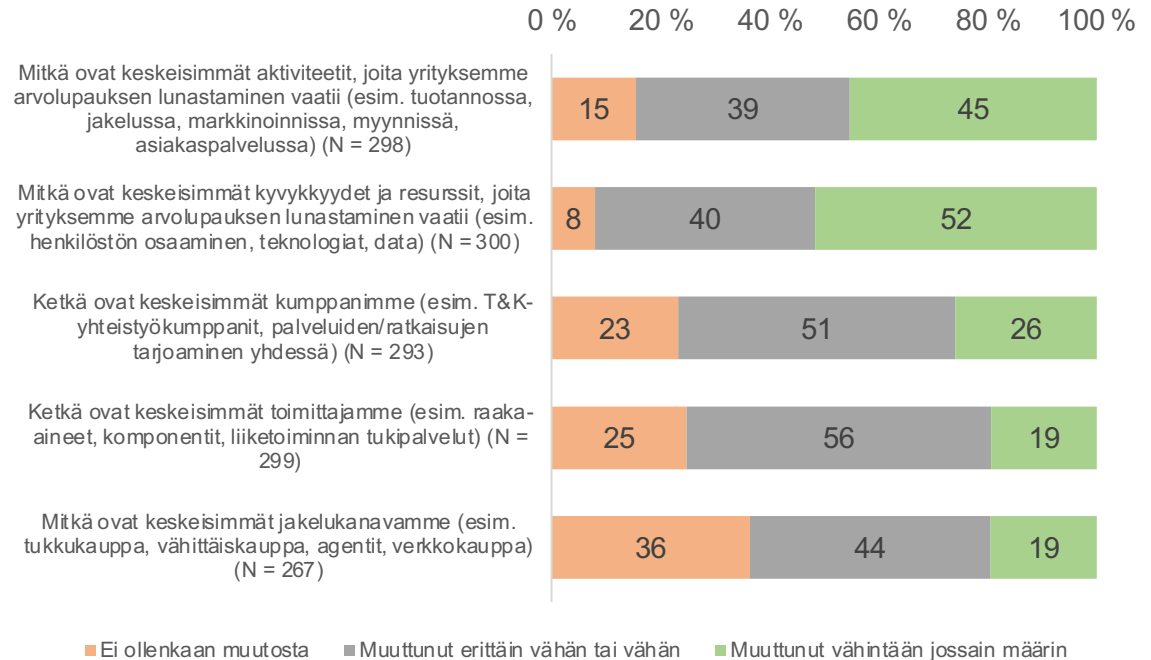
(Sami Poutanen, Champion Door Oy)

“Meillä on yrityksessämme koko ajan tuotekehitys päällä, myös vaikeina aikoina. Olemme kriisin aikana pystyneet kehittämään uusia tuotteita markkinoille. [...] saimme projektin myös "helpommin" vietyä läpi koska tuotekehitystiimi ehti tähän panostaa. Ei ollut työmatkoja, messuja ym.”

(Michaela von Wendt, Lundia)

Teesi 4: Yritysten keskeiset resurssit ja kyvykkyydet ovat murroksessa

- Yli 40 % vastaajista kokee, että kriisin myötä asiakastarpeet ovat muuttuneet
- Yli puolet kokee, että arvonluonnin kannalta keskeiset resurssit ja kyvykkyydet ovat muuttuneet
- Organisaation sisäisten muutosten vaikutukset heijastunevat toimitusketjuihin ja jakelukanaviin vasta myöhemmin

Teesi 5: Ennakoitavissa lisääntyvä kilpailu osaamisesta

- Uusien teknologioiden omaksumisen ja henkilöstön osaamisen kehittämisen merkitys on korostunut kriisin myötä entisestään*
- Kriisin ajamat muutokset yritysten resursseissa ja kyvykkyyksissä sekä tavoitteissa ennakoivat lisääntyvää tarvetta luoda uusia kyvykkyyksiä – erityisesti digitaalisiin teknologioihin liittyen
- Koska digitalisaatio perustuu jossain määrin samoihin teknologioihin toimialasta ja maantieteellisestä sijainnista riippumatta, odotettavissa on rajua kilpailu osaamisesta

* Ks. esim. <https://teknologiateollisuus.fi/sites/default/files/2019-10/Tekniikan%20korkeakoulutuksen%20selvitys%202019%20-%20Teknologiateollisuus.pdf>

Tutkimus toteutettiin päättäjäkyselynä ja tuloksia rikastettiin haastatteluilla sekä mediaseurannalla

- Vastausten määrä 303 yritysjohtajaa
- Vastaajajoukko määriteltiin yhteistyössä *Teknoliigateollisuus ry:n, Palvelualojen työnantajat Paltan ja Kaupan Liiton kanssa.*
- Kysely lähetettiin 2558 vastaajalle, jotka ovat pääosin liittojen toimitusjohtajia.
- Tuloksia täydennettiin puhelin- ja sähköpostihaastatteluin (N=19).
- Tulosten analysoinnissa hyödynnetty käynnissä olevaa mediaseuranta-aineistoa, jossa seurataan yritysten koronavirusstrategioiden muutosta. Tietokannassa 712 uutistapahtumaa (Talouselämä, YLE ja Helsingin Sanomat) ajanjaksolta 3/20-10/20.
- Tutkimus on osa Business Finlandin rahoittamaa “Yritysten koronavirusstrategiat” -hanketta

	Vastaaja-yritykset		Suomalaiset yritykset	
	N	%	N	%
Toimiala				
Teollisuus	120	40	19 849	6
Tukku- ja vähittäiskauppa; moottoriajoneuvojen ja moottoripyörien korjaus	48	16	40 299	11
Kuljetus ja varastointi	14	5	19 526	5
Informaatio ja viestintä	24	8	10 676	3
Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta	56	18	36 614	10
Hallinto- ja tukipalvelutoiminta	14	5	14 212	4
Muut	27	9	219 642	61
Henkilöstö				
Alle 50	153	55	357 214	99
50-250	90	32	2 971	0,8
Yli 250	34	12	633	0,2

Lähteet: Orbis, Tilastokeskus

Lue tulosraportti kokonaisuudessaan

Luoma, Jukka; Takkunen, Susanna; Saarinen, Lauri; Nykänen, Nooa; Kervinen, Susanna; Falk, Tomas (2020). Koronavirusstrategiat-kysely – tulosraportti, Aalto University Working Papers.

koronavirusstrategiat.aalto.fi

aalto.fi

Aalto-yliopisto
Aalto-universitetet
Aalto University